

Středoškolská technika 2009
Setkání a prezentace prací
středoškolských studentů na ČVUT

EVROPSKÉ ŠKOLY

Pavla Kovaříková

Gymnázium, Brno-Řečkovice
Terezy Novákové 2, 621 00 Brno

Konzultant: Mgr. Jakub Vojta Ph.D.

Abstrakt

Tématem práce jsou Evropské školy. Je rozdělena do tří částí – nejprve představení Evropských škol, následuje popis studia na Evropské škole – z části obecně a zčásti konkrétně pro školu Brusel III. Nakonec je systém Evropských škol porovnán se systémem českých škol v několika aspektech.

Evropské školy jsou oficiální vzdělávací instituce pod správou EU, které jsou primárně určeny pro děti diplomatů, vyslaných na misi do cizí země, které by měly velké problémy s docházkou do místních škol. Školy poskytují mnohojazyčné a multikulturní vzdělání pro žáky mateřské, základní a střední školy. Jsou rozděleny do jazykových sekcí, měly by co nejvíce žákům poskytovat vzdělání v jejich mateřském jazyce. V současné době je v provozu 14 Evropských škol a dohromady na nich studuje více než 20 000 studentů.

Studium je rozděleno na tři části: mateřská škola, primární stupeň (ekvivalent prvního stupně ZŠ v ČR) a sekundární stupeň (ekvivalent českého druhého stupně ZŠ a střední školy). Sekundární stupeň je rozdělen do tří bloků: 1.- 3.ročník, 4. a 5. ročník, 6. a 7. ročník. Na sekundárním stupni mají studenti možnost širokého výběru předmětů. Sekundární stupeň je ukončen tzv. Evropskou maturitou. Tento certifikát je uznáván jako kvalifikace pro přijetí na vysokou školu ve všech zemích EU i v některých jiných evropských a zámořských zemích.

Součástí práce bylo i srovnání českých a Evropských škol v oblasti maturity, osnov vybraného předmětu, vyučovaného na obou školách, a číselných údajů konkrétních škol – Gymnázium, Brno-Řečkovice a Brusel III Ixelles.

Prohlašuji tímto, že jsem soutěžní práci vypracovala samostatně pod vedením Mgr. Jakuba Vojty, Ph.D. a uvedla v seznamu literatury veškerou použitou literaturu a další informační zdroje včetně internetu.

V Brně dne 20. 2. 2009

Pavla Kovaříková

Anotace

Tématem této práce jsou Evropské školy – vzdělávací instituce určené pro děti diplomatů, které by měly velké problémy s docházkou do místních škol. Poskytují tak mnohojazyčné a multikulturní vzdělání. Práce představuje tyto školy, jejich historii, cíle, kterých se snaží ve vzdělávání dosáhnout, principy, na kterých jsou založeny, a samotné studium na nich. V práci je také srovnání českých a Evropských škol v mnoha aspektech. Výsledkem je ojedinělý souhrn informací o tomto vzdělávacím systému.

Obsah

1. Úvod	6
2. Evropské školy	8
2.1. Základní charakteristika	8
2.2. Historie	8
2.3. Orgány Evropských škol	9
2.4. Cíle Evropských škol	10
2.5. Principy	10
2.6. Statistiky	11
3. Studium	12
3.1. Uspořádání studia	12
3.2. Maturita	14
3.3. Známkování a vysvědčení	15
3.4. Průběh dne (na primárním stupni)	19
3.5. Průběh dne na sekundárním stupni	19
3.6. Školní karty	20
3.7. Třídy	21
3.8. Podmínky pro přijetí	22
3.8.1. Věk	22
3.8.2. Kategorie	22
3.9. Kontrola absencí	24
3.10. Ošetřovna	24
3.11. Pojištění	25
4. Srovnání Evropských a českých škol	26
4.1. Naše gymnázium	26
4.1.1. Nižší stupeň	26
4.1.2. Vyšší stupeň	26
4.2. Srovnání číselných údajů	27
4.3. Srovnání osnov	28
5. Závěr	31
6. Použitá literatura	34

1. Úvod

Jako téma své práce v rámci Středoškolské odborné činnosti jsem si zvolila Evropské školy. Vybrala jsem si ho proto, že s ním mám osobní zkušenost. Tři roky jsem studovala na Evropské škole Brusel III Ixelles. Zároveň jsem však navštěvovala gymnázium v ČR, a tak jsem mohla dobře vidět rozdíly mezi těmito dvěma systémy vzdělávání.

Vzdělávání je momentálně v České republice velmi aktuální téma. Po několik desetiletí zůstávalo české školství téměř beze změny. Je však potřeba si uvědomit, že celý svět i člověk a společnost se vyvíjí, a proto by se mělo vyvíjet i školství, aby mohlo žáky připravit pro život v 21. století. A tak nyní konečně přichází školská reforma¹. Měla by zaručit, že nové moderní vzdělávání bude více praktické a bude rozvíjet dovednosti, které jsou pro dnešní svět klíčové: komunikace, kreativita, schopnost učit se, řešení problémů a praktických situací všeho druhu, spolupráce s ostatními, odpovědnost za své jednání, rychlá adaptace na změny a rekvalifikace, tolerance, respektování svých práv i práv jiných lidí apod.

Ve své práci bych chtěla nejprve představit Evropské školy, protože si myslím, že to není příliš známé téma. V průběhu své práce jsem zjistila, že existuje naprosté minimum materiálů na toto téma, které by byly v češtině. V podstatě jediným materiálem, který lze najít, jsou informace na oficiálních internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)². Tyto informace jsou však velmi stručné a zabývají se především uznáváním vzdělání v Evropských školách v ČR. I v angličtině je materiálů týkajících se Evropských škol poskrovnu, většina dostupných informací je na oficiálních internetových stránkách Evropských škol³, kde je text k dispozici v angličtině, francouzštině a němčině. Rozhodla jsem se tedy shromáždit pokud možno co nejvíce informací z těchto oficiálních zdrojů a doplnit je vlastními poznatky a zkušenostmi.

Dalším cílem mé práce bylo porovnat české a Evropské školy. Srovnávala jsem je v několika aspektech. Nejprve jsem srovnala maturity v obou systémech, poté číselné údaje (konkrétně školy Brusel III a Gymnázium, Brno-Řečkovice, jako zástupce obou systémů vzdělávání) a nakonec jsem srovnala osnovy jednoho předmětu, společného v obou školách. Jako tento předmět jsem vybrala zeměpis na vyšším stupni osmiletého gymnázia nebo na čtyřletém gymnáziu. Osnovy výuky zeměpisu v českých školách jsem čerpala z osnov, jejichž platnost již končí s příchodem školské reformy, která tyto osnovy nahrazuje rámcovým

¹ <http://www.msmt.cz/skolskareforma>, cit. 19.2.2009

² <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/zakladni-informace-o-evropskych-skolach>

³ www.eursc.eu

vzdělávacím programem. Rozhodla jsem takto proto, že na mě samotnou se stále vztahují staré osnovy.

V závěru práce zhodnotím přínos své práce a shrnu hlavní rozdíly mezi vzděláváním Evropských škol a stávajícím vzděláváním českých škol. Také uvedu, co já sama vidím jako výhody a nevýhody Evropských škol a čím by se mohla česká reforma inspirovat a čeho se naopak vyvarovat.

2. Evropské školy

2.1. Základní charakteristika

Evropské školy jsou oficiální vzdělávací instituce pod správou členských zemí EU. Ve všech těchto zemích jsou pokládány za veřejné instituce.

Původně podléhaly mezinárodnímu protokolu, který zahrnuje Úmluvu o statutu Evropských škol. Byl podepsán šesti zakládajícími státy EU (Belgie, Lucembursko, Nizozemsko, Francie, Itálie, Německo) v Lucemburku 12. dubna 1957 a ratifikován vnitrostátními orgány podepisujících zemí. Ratifikační listiny jsou uloženy v Lucemburku. Současná dohoda, definující postavení Evropských škol, nahradila předcházející dohody a vešla v platnost v říjnu 2002. Po rozšíření EU 1. května 2004 se deset nových států včetně ČR připojilo k dohodě. Rumunsko a Bulharsko na ni ještě nepřistoupily.

Úkolem Evropských škol je poskytovat mnohojazyčné a multikulturní vzdělání pro žáky mateřské, základní a střední školy.

V současné době je v provozu čtrnáct Evropských škol (Alicante, Brusel I, Brusel II, Brusel III, Brusel IV, Frankfurt am Main, Mol, Bergen, Karlsruhe, Mnichov, Varese, Culham, Lucemburk I a Lucemburk II) v sedmi zemích (Nizozemsko, Belgie, Lucembursko, Velká Británie, Německo, Španělsko, Itálie) a dohromady na nich studuje přes 20 000 studentů.

2.2. Historie

Evropské školy byly založeny v Lucemburku v roce 1953, na popud úředníků ESUO⁴, s podporou institucí lucemburské vlády a institucí ESUO. Tento pokus ve vzdělávání, který by spojoval děti různých národností a jazyků, rychle nabyl konkrétnějšího tvaru, když šest různých vlád a ministerstev školství spolupracovalo na osnovách, jmenování učitelů, inspekcích a uznávání dosažených stupňů vzdělání.

V roce 1957 se podepsáním protokolu stala lucemburská škola první oficiální Evropskou školou. První evropská maturita se zde konala v červenci 1959 a tato kvalifikace byla uznána jako splnění základního předpokladu pro přijetí na univerzitu všemi členskými státy.

⁴ ESUO – Evropské společenství uhlí a oceli, někdy také označováno jako Montánní unie, pokládáno za základ EU, založeno státy Beneluxu, Francií, Západním Německem a Itálií v roce 1951

Úspěch tohoto vzdělávacího systému podnítil další instituce Evropských společenství (Evropské hospodářské společenství a Euratom⁵) ke zřízení dalších Evropských škol v různých centrech těchto institucí. Postupně byly postaveny tyto školy⁶:

Lucemburk I	Lucembursko	1953	První maturita 1959
Brusel I	Belgie	1958	První maturita 1964
Mol/Geel	Belgie	1960	První maturita 1966
Varese	Itálie	1960	První maturita 1965
Karlsruhe	Německo	1962	První maturita 1968
Bergen	Nizozemsko	1963	První maturita 1971
Brusel II	Belgie	1974	První maturita 1982
Mnichov	Německo	1977	První maturita 1984
Culham	Velká Británie	1978	První maturita 1982
Brusel III	Belgie	1999	První maturita 2001
Alicante	Španělsko	2002	První maturita 2006
Frankfurt	Německo	2002	První maturita 2006
Lucemburk II	Lucembursko	2004	
Brusel IV	Belgie	2007	

2.3. Orgány Evropských škol⁷

Mezi společné orgány škol patří dle článku 7 Úmluvy o statutu Evropských škol Nejvyšší rada, generální tajemník, Rada pro stížnosti a Rady inspektorů. Rady inspektorů se ještě dělí na Rady inspektorů pro mateřské a primární školy a Rady inspektorů pro sekundární školy. Evropské školy řídí Nejvyšší rada Evropských škol, ve které jsou zastoupeny všechny členské státy EU zástupci ministrů školství, Evropská komise a Evropský patentový úřad, který je zřizovatelem Evropské školy v Mnichově. Nejvyšší rada se schází třikrát ročně a odpovídá za vzdělávací, administrativní a rozpočtové otázky všech Evropských škol.

⁵ Evropské společenství pro atomovou energii, založeno roku 1957; kolektiv autorů, *Všeobecná encyklopedie*, 1. vyd., Praha: DIDEROT, 1999. ISBN 80-902555-2-3

⁶ http://www.eursc.eu/fichiers/contenu_fichiers2/566/Brochure-en.pdf, str. 5

⁷ <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/zakladni-informace-o-evropskych-skolach>, odstavec Orgány a fungování Evropských škol

Nejvyšší rada také jmenuje ředitele škol a jejich zástupce, a to bez ohledu na jejich národnost, ačkoli se snaží, aby výkonná místa byla rovnoměrně rozdělena mezi členské státy EU. Výběr ředitelů provádí výběrová komise, sestavena pouze pro tento účel.

Učitele vysílají a platí členské státy. Plat je stanoven podle platu, který by měl učitel ve svém státě a z rozpočtu Evropských škol je vyplácen tzv. evropský příspěvek, který národní plat dorovná na úroveň země, ve se které Evropská škola nachází.

Učitelé, ředitelé a zástupci ředitelů mohou v Evropských školách zůstat maximálně 9 let. Po pěti letech působení probíhá zhodnocení jejich práce a rozhodnutí, jestli se jejich působnost prodlouží na další čtyři roky.

2.4. Cíle Evropských škol

- Dát žákům sebejistotu v jejich vlastní kulturní identitě – základ v jejich vývoji v evropské občany
- Poskytnout všestranné vzdělání vysoké kvality, od mateřské školky až po přijetí na vysokou školu
- Rozvíjet matematické a přírodovědné schopnosti po celou dobu vzdělávání
- Podnítit evropský a celosvětový pohled na svět
- Podnítit kreativitu v hudbě a výtvarné výchově

2.5. Principy

Každá škola se dělí na několik jazykových sekcí. Osnovy (kromě mateřského jazyka) jsou stejné ve všech sekcích. Sestavuje je Rada inspektorů a schvaluje Nejvyšší rada Evropských škol. Rada inspektorů je sestavuje na základě podrobného zkoumání osnov jednotlivých států Evropské unie, aby zajistili co nejplynulejší přechod žáků do národních škol.

Na každé škole jsou trochu jiné jazykové sekce. Ve všech je anglická, francouzská a německá sekce, ostatní se liší, záleží na tom, v jaké zemi se daná Evropská škola nachází. Jako příklad uvádím jazykové sekce na Evropských školách v Bruselu:

Brusel I: FR, EN, DE, ES, IT, DK, HU, PL

Brusel II: FR, EN, DE, IT, NL, FI, PT, SV, LT (pouze mateřská š. – primární stupeň)

Brusel III: FR, EN, DE, NL, EL, ES, CS (pouze mateřská š. – primární stupeň)

Brusel IV: pouze pro mateřskou školu a primární stupeň FR, EN, DE, NL, IT

Pro podporu jednotnosti školy a podněcování skutečného multikulturního vzdělávání⁸ je velký důraz kladen na výuku cizích jazyků. Tomu je napomáháno několika způsoby:

- Studium prvního cizího jazyka (angličtina, francouzština nebo němčina), tzv. L2⁹, je povinné po celou dobu školní docházky, od prvního ročníku prvního stupně
- Všichni studenti musí studovat druhý cizí jazyk, tzv. L3, od druhého ročníku druhého stupně. Zvolit si můžou jakýkoli jazyk, který daná škola poskytuje – student si může zvolit jakýkoli jazyk Evropské unie a třída se otevře, pokud v ní bude alespoň 6 žáků. Škola je pak povinna zajistit učitele daného jazyka.
- Studenti si můžou vybrat třetí cizí jazyk, tzv. L4, od čtvrtého ročníku druhého stupně. Zvolit si můžou jakýkoli jazyk, který daná škola nabízí
- Jazykové třídy jsou složeny ze studentů různých národností a učí je rodilí mluvčí
- Na prvním stupni probíhá jednou týdně „evropská hodina“, kde se sejdou děti ze všech jazykových sekcí a probíhají různé hry, kulturní a umělecké aktivity
- Od třetího ročníku druhého stupně dějepis a zeměpis probíhá v prvním cizím jazyce každého studenta, také nazývaný „pracovním jazykem“ (angličtina, francouzština, němčina). Ekonomie, kterou je možno si zvolit ve čtvrtém ročníku druhého stupně, také probíhá v pracovním jazyce. Od třetího ročníku jsou tedy všechny humanitní předměty vyučovány v jazykově smíšených třídách.
- Každodenní styk na hřištích, chodbách a v místnostech určených k rekreaci podporuje znalost cizích jazyků a uvědomění si, že jejich používání není jen životně důležité, ale také přirozené

2.6. Statistiky¹⁰

- Na 14 Evropských školách studuje přes 20 000 studentů a tento počet se neustále zvyšuje
- V roce 2007 byla úspěšnost u maturity 98%
- Na Evropských školách je dohromady 143 českých studentů, což tvoří 0,69% všech studentů

⁸ V souladu s heslem EU – Jednota v rozmanitosti

⁹ L1 je mateřský jazyk

¹⁰ Informace z http://www.eursc.eu/fichiers/contenu_fichiers2/1244/3411-D-2008-en-2.doc, str.7, informace z 5.2.2009

- Nejvíce je Němců – 15,61%, potom Francouzů – 12,63%, na třetím místě jsou Italové – 9,98%, dalšími významnými národy jsou Britové (9,69%) a Belgičané (9,62%), Španělé (8,78%) a Nizozemci (5,18%)
- Faktory, které působí na počet studentů z určitých států: celková populace země, jestli je v zemi Evropská škola a tudíž evropské instituce a jak dlouho byla země v EU
- Asi 5% žáků sekundárního stupně musí opakovat jeden ročník, na primárním stupni je to 1% žáků

3. Studium

3.1. Uspořádání studia

Primární a sekundární vzdělávání trvá ve všech 25 zemích EU¹¹ 12 až 13 let, kdežto vzdělávání v mateřských školách se v jednotlivých státech dost liší. Vlády se proto dohodly, že mateřská škola bude v Evropských školách pokrývat dva roky, primární stupeň (1.stupeň v ČR) pět let a sekundární (2.stupeň základní školy a úplného středního vzdělání ukončeného úspěšným složením maturity) sedm let. Od chvíle přihlášení do mateřské školy škola klade velký důraz na fyzický, psychologický, sociální, citový a kreativní vývoj, který je nepostradatelný pro tělesnou i duševní pohodu dětí a jejich úspěch ve škole.

Mateřská škola přijímá děti od věku čtyř let. Jejím cílem je zajistit, aby všechny děti měly možnost vyvinout svůj potenciál. V duchu myšlenky Jana Amose Komenského se obzvláště na úrovni mateřské školy uplatňuje metoda „škola hrou“.

Aby mohlo dítě vstoupit do prvního ročníku prvního stupně, musí dosáhnout věku šesti let před koncem kalendářního roku, do kterého je přihlášen jeho nástup do školy.

Na prvním stupni je pozornost zaměřena především na mateřský jazyk, matematiku a první cizí jazyk, ale výtvarná, hudební a tělesná výchova, zkoumání světa a náboženská/občanská výchova jsou také velmi důležité – stejně jako tzv. evropské hodiny, ve kterých se setkají děti z různých jazykových sekcí k různým aktivitám, např. hrám, ve kterých musí komunikovat s ostatními dětmi jiných národností.

Studenti většinou vstoupí na druhý stupeň v kalendářním roce, ve kterém oslaví jedenácté narozeniny, po úspěšném dokončení prvního stupně na Evropské škole nebo srovnatelného vzdělání na oficiálně uznávané škole. Mezi primárním a sekundárním stupněm není žádná zkouška.

Sedm ročníku sekundárního stupně je organizováno následujícím způsobem: v prvních třech ročnících student navštěvuje normální vyučování, také nazýváno pozorovací. Zde se totiž zjistí, pro jaké předměty má daný žák vlohy, co ho baví apod. Většina předmětů se vyučuje v jazyce dané sekce (pro většinu studentů je to zároveň mateřský jazyk), přestože v druhém ročníku musí každý začít s prvním cizím jazykem a ve třetím ročníku všichni

¹¹ Členských zemí EU je ve skutečnosti 27, ale Rumunsko a Bulharsko ještě nepřistoupily na dohodu o statutu Evropských škol, proto se nezapočítávají

začínají studovat dějepis a zeměpis v tzv. pracovním jazyce (L2 – první cizí jazyk). Ve třetím ročníku je také poskytnut volitelný předmět – latina.

Ve čtvrtém a pátém ročníku je povinný předmět přírodních věd rozdělen na fyziku, chemii a biologii a studenti si můžou vybrat mezi normálním a pokročilým vyučováním matematiky (4 nebo 6 hodin týdně). Seznam volitelných předmětů je rozšířen o ekonomii, třetí cizí jazyk (L4) a starořečtinu.

Šestý a sedmý ročník vedou k bakalaureátu, takže se studenti věnují hlavně přípravě na něj. I když stále existuje jádro povinných předmětů – mateřský jazyk, matematika (3, 5 nebo 8 hodin týdně), první cizí jazyk (L2), přírodní věda, filozofie, tělesná výchova, dějepis a zeměpis – studenti mají široký výběr dalších možností a můžou se rozhodnout studovat některé předměty ve dvou hodinách, čtyřech hodinách nebo na pokročilé úrovni.

Studenti jsou pravidelně hodnoceni a vysvědčení jsou vydávána třikrát nebo čtyřikrát ročně. Hodnocení je rovnou měrou založeno na práci v hodinách a zkouškách, i když oficiální zkoušky nejsou součástí prvních tří let sekundárního studia. Kritéria stanovená Nejvyšší radou jsou používána pro určení, jestli student může na konci roku postoupit do dalšího ročníku. Studenti, kteří tato kritéria nesplní, musí zopakovat ročník.

Studentům, kteří mají problémy s učením, je na prvním stupni poskytnuta pomoc od specializovaného učitele. Studenti druhého stupně také mohou získat pomoc při učení, pokud ji potřebují. V jakémkoli věku musí nově příchozí studenti s nedostatečnou znalostí základního jazyka navštěvovat krátkodobé intenzivní vyučování, aby mohli dohnat své vrstevníky.

Pro vytvoření jazykové sekce musí být na škole nejméně 70 studentů, kteří by do této sekce chodili. Pokud není na škole daná jazyková sekce a není dostatek žáků této národnosti, zajistí škola alespoň výuku mateřského jazyka a popřípadě i matematiky v mateřském jazyce a žáci musí chodit do jiné jazykové sekce dle vlastního výběru.

3.2. Maturita

Sekundární stupeň je zakončen Evropskou maturitou (European Baccalaureat), která se skládá na konci sedmého ročníku. Tento certifikát je uznáván jako kvalifikace pro přijetí na vysokou školu ve všech členských státech EU i v některých jiných evropských a zámořských

zemích. Držitelé tohoto certifikátu mají stejná práva a výhody jako držitelé maturitního vysvědčení v dané zemi.

Zkušební komise, která dohlíží na přezkoušení ve všech jazykových sekcích, je sestavena univerzitním profesorem, který je zároveň jejím předsedou. Předsedovi jako místopředsedové asistují inspektoři, kteří zastupují každou zemi v Inspekční radě středoškolského stupně Evropských škol. V případě zaneprázdněnosti předsedy zajišťuje předsednictví jeden z místopředsedů. Porota je dále složena z ředitele školy, vyučující daného předmětu a zkoušejících z každé země Unie. Ti jsou každoročně určováni Nejvyšší radou a musí splňovat požadavky stanovené v jejich vlastních zemích, aby mohli přezkoušovat na této úrovni. Musí ovládat nejméně dva z jazyků vyučovaných na Evropských školách.

Maturitní zkouška hodnotí výkon v předmětech vyučovaných v šestém a sedmém ročníku a pro připuštění ke zkoušce musí student dokončit alespoň poslední dva roky studia na Evropské škole.

Hodnocení každého studenta se skládá ze dvou složek:

1. Předběžná známka založená na práci v hodinách, mluvené aktivitě v hodinách a písemkách v sedmém ročníku, která tvoří 40% celkové známky
2. Na konci sedmého ročníku probíhá
 - a. Čtyři až šest písemných zkoušek, které tvoří 36% celkové známky. Každý student musí povinně skládat zkoušku z mateřského jazyka, prvního cizího jazyka a matematiky a čtyřhodinového předmětu. Každá písemná zkouška trvá 3 vyučovací hodiny.
 - b. Tři až pět ústních zkoušek, které tvoří 24% celkové známky, kde zkouška z mateřského a prvního cizího jazyka je povinná, stejně jako zkouška z dějepisu nebo zeměpisu, pokud daný student už neskládal písemnou zkoušku z těchto předmětů. Každý žák dostane přesně stanovený čas, na který se má dostavit na zkoušku, tam si náhodně vybere otázku, přečte ji, aby bylo jisté, že jí rozumí, přesune se do vedlejší místnosti, kde má 15 minut na přípravu a napsání poznámek. Samotná zkouška potom trvá 20 minut, kdy žák sám mluví a porota se ho ptá na otázky. Při ústní zkoušce z cizího jazyka si žáci nelosují otázky, ale novinové články, které si musí přečíst a zodpovědět otázky ohledně tohoto článku. Zkouška je tak velmi obtížná, protože se na ni nedá moc připravit.

Známky se studenti dozví až na vysvědčení, které se vydává asi dva týdny po zkouškách. Pro získání maturity musí student získat v průměru 60% v souhrnu všech předmětů. Pokud

student neuspěje, tzn. jeho celkový průměr bude nižší než 60%, nemá šanci na reparát, ale musí zopakovat celý sedmý ročník.

Maturita je momentálně v ČR velmi aktuální téma, vzhledem k tomu, že se chystá velká změna v celém systému maturit. Myslím si, že by se tvůrci nové maturity mohli podívat na Evropskou maturitu a nechat se inspirovat některými věcmi, nebo naopak zjistit, čeho se mají vyvarovat.

Výhodou Evropské maturity je určitě fakt, že studentovi stačí, aby měl celkový průměr známek nad 60%, zatímco u české maturity musí student úspěšně složit všechny zkoušky. Když u jedné neuspěje, musí zkoušku z tohoto předmětu opakovat. Dalším pozitivem je, že konečná známka se ze 40% skládá z práce v celém závěrečném ročníku, student má tak více příležitostí získat dobrou známku.

Naopak nevýhodou Evropské maturity je, že student nemá šanci na reparát. Pokud je jeho celkový průměr nižší než 60%, musí opakovat celý sedmý ročník, v českých školách má student dokonce dva termíny reparátu.

3.3. Známkování a vysvědčení

Rozsah známek je 0-10, kdy 0 je nejhorší a 10 je nejlepší. Známky pod 6 jsou nedostatečné. Známky se dále dělí na poloviny a desetiny, každý učitel má svůj systém. Na vysvědčení se známky můžou dělit maximálně na poloviny.

Na sekundárním stupni se vysvědčení vydává čtyřikrát za školní rok, za každé čtvrtletí jedno. Vysvědčení po prvním a třetím čtvrtletí jsou pouze orientační, mají upozornit žáka, jestli mu nehrozí propadnutí z nějakého předmětu. Do tohoto vysvědčení proto učitelé nevypisují konkrétní známky, ale pouze zaškrťávají kolonky. Poté také přidávají svůj vlastní komentář k výkonu žáka a případné doporučení, na co by se měl zaměřit.

MAY REPORT

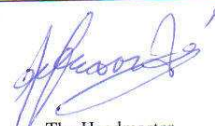
 NAME: KOVARÍKOVÁ Pavla
 CLASS: s4ena

Subjects	10 9 8	7	6	5	4 3 2 1 0	Comments
Language 1 (Tchéque) JONAK Jiri	X					Velice dobrá práce
Language 2 (English) KAY Susan	X					Excellent in all respects.
Language 3 (French) ACHILLE Jean Pierre	X					Très bon travail
History (English) FITZMAURICE Fergal	X					Very good.
Geography (English) FLETCHER Helen	X					Continues to work well
Mathematics 6 periods (English) PARRY Malcolm	X					Good work and attitude.
Biology (English) LODGE Ann	X					Good work.
Chemistry (English) NEWMAN Alison	X					Good work.
Physics (English) DUNPHY Kevin	✓					✓ good
Computer Studies () BLOMME Luc	X					Very good
Latin (English) ROWE Allen	X					Superb.
Physical education () ADAMAKIS Ioannis		X				Bien
Ethics (English) MC ARDLE Laurence	X					good.

General remarks:

 Date:
 03/05/2007

 Class teacher
 Alison NEWMAN

 The Headmaster
 Peter HILMERSSON

Obr.1 – vysvědčení na sekundárním stupni za třetí čtvrtletí

Na obrázku č.1 je vysvědčení za třetí čtvrtletí vydávané v květnu. Jak už jsem se zmínila, toto vysvědčení je pouze orientační, a tak zde nejsou přesné známky. Má informovat studenta, jestli mu hrozí propadnutí, tzn. známka nižší než šest. Na tomto vysvědčení nejsou ani

komentáře jednotlivých učitelů příliš detailní, většinou jen vyjadřují svoji spokojenost či nespokojenost s výkonem studenta v jejich hodinách.

Do pololetního vysvědčení už učitelé vypisují konkrétní známky. Na vysvědčení za první pololetí jsou dvě známky : A1 a B1. První známka vyjadřuje aktivitu v hodinách, malé testy a domácí úkoly. Znamka B1 je známka ze zkoušek nebo velkých čtvrtletních testů, tzv. B testů. Na vysvědčení za druhé pololetí jsou známky tři: A1, B1 a celková známka ze celý školní rok. Opět následuje komentář každého učitele. Ve spodní části vysvědčení je potom rozhodnutí, jestli je žák přijat do dalšího ročníku, nebo jestli má opakovat ročník. Na obou pololetních vysvědčeních je také komentář z učitelské porady, která se koná po uzavření známek. Zde se sejdou všichni učitelé, probírají jednoho žáka po druhém a nakonec se musí shodnout na závěrečném komentáři ke každému žákovi.

NAME: KOVARÍKOVÁ Pavla
CLASS: s4ena

SCHOOL REPORT
2nd Semester

Subjects	A2	B2	Year Mark	Observations
Language 1 (Tchéque) JONAK Jiri	9.5	9	9.5	Uborná práce, Pavlo, jen tak dál!
Language 2 (English) KAY Susan	9.5	9.5	9.5	An excellent year's work in all respects.
Language 3 (French) ACHILLE Jean Pierre	9	9.25	9	Tres bon travail
History (English) FITZMAURICE Fergal	8.5	9.5	9.5	Very good.
Geography (English) FLETCHER Helen	9	9	9	Well-done Pavla, super work this year.
Mathematics 6 periods (English) PARRY Malcolm	8.0	9.5	9.0	Very good work.
Biology (English) LODGE Ann	9	9	9	Excellent work.
Chemistry (English) NEWMAN Alison	9	9.5	9	A good command of this subject.
Physics (English) DUNPHY Kevin	9	8.5	8.5	Excellent.
Computer Studies () BLOMME Luc	8.5	9	9	Excellent
Latin (English) ROWE Allen	10	9	9.5	Remarkably good in every way.
Physical education () ADAMAKIS Ioannis	7	7	7	Bien dans l'ensemble
Ethics (English) MC ARDLE Laurence	8	8	8	good.

Decision :

Admitted into: 5th year

Year to be repeated

Signature of the Director:

Peter HILMERSSON

Pavla is to be congratulated for her excellent report.

Andreasman

Obr.2 – vysvědčení na sekundárním stupni za druhé pololetí

Na primárním stupni jsou pouze pololetní vysvědčení, jako na českých školách. Vysvědčení však není pouze jeden papír, je to jakási brožurka, kde každému předmětu je věnována jedna strana. Neudělují se známky, učitel pouze hodnotí, jak dobře žák určitou látku zvládl. Má přitom na výběr z možností „výborně“, „dobře“, „dostatečně“ a „nedostatečně“.

Nehodnotí však předmět jako celek, ale např. vysvědčení z angličtiny je rozděleno na části mluvení, psaní, poslech a čtení a učitel hodnotí, jak danou činnost žák zvládá, např. jak dobře rozumí pokynům apod. Opět následuje komentář učitele.

3.4. Průběh dne (na primárním stupni)¹²:

- Vyučování začíná v 8:30, v 8:25 zní první zvonění
- Každá vyučovací hodina trvá 45 minut
- Dopoledne jsou hodiny spojeny po dvou, mezi nimi není žádná přestávka. Mezi dvěma dvouhodinovkami je 20minutová přestávka
- Pátou vyučovací hodinu je oběd
- Odpolední vyučování se skládá z dvouhodinovky a jedné samostatné hodiny
- Vyučování končí v 15:20
- Žáci odjíždějí domů školním autobusem, nebo je musí rodiče/starší sourozenci vyzvednout
- Žáci primárního stupně nesmí samostatně opustit školu

3.5. Průběh dne (na druhém stupni)¹²:

- Vyučování začíná v 8:30, v 8:25 zní první zvonění upozorňující žáky, aby se přesunuli do učeben
- Každá hodina trvá 45 min
- Mezi hodinami jsou 5minutové přestávky, ve kterých se student musí stihnout přesunout (často i do jiné budovy), skočit si na záchod, vyzvednout učebnice ze skříňky apod.
- Po třetí hodině (v 10:55) je dlouhá přestávka, většinou využívaná na občerstvení a vyzvednutí učebnic ze skříňky, přestávka trvá 15 minut
- Následuje druhý blok vyučování – 4. a 5. hodina
- Šestá hodina bývá volná, v této hodině je otevřená školní jídelna a starší studenti mohou opustit školu na nákup oběda/zakouření si/....
- V šesté hodině většinou probíhají různá doučování nebo předměty, které se nevešly do normálního rozvrhu (např. čeština)

¹² Platí pro školu Brusel III Ixelles

- Následuje odpolední blok vyučování, kromě středy, kdy vyučování končí po páté hodině, v 12:50
- Většinou studentů druhého stupně končí vyučování po deváté hodině, jen výjimečně po osmé
- Studenti si ve skřínkách vyzvednou učebnice potřebné pro domácí přípravu
- Studenti opouští školu – buď sami (autem, autobusem, metrem) nebo školním autobusem, který poskytuje ráno příjezd do a odjezd ze školy odpoledne na jakoukoli autobusovou zastávku v okolí Bruselu

3.6. Školní karty

Každý student sekundárního stupně má vlastní školní kartu, kterou musí neustále mít při sobě. Tato karta mu zaručí slevy mimo školu (např. divadla, muzea apod.). Na kartě je jeho jméno, třída, datum narození, pasová fotografie, logo a adresa školy a školní rok, pro který karta platí. Na zadní straně je potom rozvrh tohoto žáka. Pokud žák odchází ze školy před koncem deváté vyučovací hodiny (16:10), vrátní musí zkontrolovat jeho kartu, aby zjistili, jestli neoprávněně neopouští školu, tzn. jestli nemá další vyučování. Jsou čtyři různé druhy školních karet, které se barevně rozlišují:

- a) **Červená:** ročníky 1-7 – žák není oprávněn opustit školu
- b) **Oranžová:** ročníky 1-7 – žák smí opustit školu v obědové přestávce (6.hodina), ale jen v případě, že chodí na oběd domů. Tato karta se vystavuje pouze žákům, kteří bydlí blízko školy
- c) **Růžová:** ročníky 4-7 – žák může opustit školu v hodinách před a po obědové pauze (tzn. 5. a 7. vyučovací hodina), ale jen v případě, že má tuto hodinu volnou
- d) **Zelená:** ročníky 5-7 – žák může opustit školu, pokud má volnou hodinu

Navíc ještě existuje možnost mít na kartě napsáno **D:** ročníky 1-7 – žák může opustit školu, jestliže mu odpadla poslední hodina/y. Žák nemůže mít jenom kartu D, musí mít např. červenou kartu s D, takže nemůže opustit školu kromě případu, že mu odpadne poslední hodina/y.

3.7. Třídy

Označování tříd je poměrně složité, rozhodně složitější než v českých školách. Nejprve je písmeno označující stupeň – m pro mateřskou školu, p pro primární stupeň a s pro sekundární stupeň. Následuje číslo ročníku, zkratka jazykové sekce a nakonec písmeno třídy (A/B). Např. s5ena označuje pátý ročník na sekundárním stupni, anglická sekce, třída A.

Obr.3 – přední strana školní karty

KOVARÍKOVÁ		Pavla		s5ena	
	Lundi	Mardi	Mercredi	Jeudi	Vendredi
1	A29 I1- JONAK	C216 ma6 PARR	C210 geo RUSSE	C311 ict HOLEM	C216 ma6 PARR
2	C407 chi NEWM	GYM7 epf	B28 I3- NEE	A29 I1- JONAK	C216 ma6 PARR
3	A01 I2- BROWN	C005 phy DUNP	C216 ma6 PARR	C407 chi NEWM	B24 lat VERD
4	B28 I3- NEE	A13 mor MCAR	---	C005 phy DUNP	---
5	B24 lat VERD	A01 I2- BROWN	---	C203 his PERER	C207 geo RUSSE
6	A29 I1- JONAK	---	---	---	---
7	C411 bio LODG	C204 his PERER	---	C216 ma6 PARR	GYM7 epf
8	C311 ict HOLEM	B24 lat VERD	---	B24 lat VERD	B28 I3- NEE
9	C216 ma6 PARR	C411 bio LODG	---	A01 I2- BROWN	---

volná hodina

obědová přestávka

zkratka jména učitele

předmět

budova

číslo třídy

Obr.4 – zadní strana školní karty

3.8. Podmínky pro přijetí

3.8.1. Věk

Nástup do mateřské školy probíhá v září kalendářního roku, ve kterém dítě dosáhne věku 4 let.

Nástup do prvního ročníku prvního stupně probíhá v září kalendářního roku, ve kterém dítě dosáhne věku 6 let.

Teoreticky by žádný student nemohl být přijat do školy, pokud by byl o dva (resp. o tři ve čtvrtém až šestém ročníku druhého stupně) roky starší než požadovaný věk, vyplývající z požadavků uvedených výše. Udělují se však výjimky.

3.8.2. Kategorie

Žáci Evropských škol mohou být rozděleni do tří kategorií:

Kategorie I. – Žáci, kteří musí být přijati do Evropských škol. Tito žáci neplatí žádné poplatky. Do této kategorie se řadí děti následujících osob¹³:

- Členové institucí Evropských společenství
- Úředníci vyjmenovaní ve Směrnících pro zaměstnance Evropských společenství
- Zaměstnanci vyjmenovaní v Podmínkách pro zaměstnání dalších pracovníků Evropských společenství
- Osoby s přímou pracovní smlouvou s institucemi Evropských společenství
- Národních expertů
- Zaměstnanci Evropské investiční banky
- Zaměstnanci dalších organizací vytvořených institucemi Evropských společenství
- Zaměstnanci UKAEA, zapojených do projektu JET
- Zaměstnanci sekretariátu Evropského investičního fondu
- Úředníci stálých zastoupení členských zemí EU
- Pedagogičtí, administrativní a pomocní personál Evropských škol
- Zaměstnanci definovaní Služebními předpisy Evropského patentového úřadu v Mnichově

Kategorie II. – žáci s individuální dohodou se školou

¹³ Tito zaměstnanci musí být v dané instituci přímo zaměstnání nepřetržitě alespoň po dobu jednoho roku

Školní poplatky pro žáky kategorie II.:

Brusel	9 026,97 EUR
Lucemburk	9 296,19 EUR
Mnichov	10 623,54 EUR
Alicante a Frankfurt	10 936,29 EUR
Karlsruhe	11 461,32 EUR
Varese	12 602,27 EUR
Culham	12 900,95 EUR
Mol	15 627,06 EUR
Bergen	16 682,80 EUR

Žáci přijatí ve školním roce 2004/2005 a později musí zaplatit dalších 380 EUR (mimo školy v Mnichově).

Tyto částky jsou pouze orientační a školy je mohou měnit.

Kategorie III. – žáci, na které se nevztahují kategorie I. a II.

- Děti zaměstnanců diplomatických zastoupení, zastoupení NATO a konzulátů členských zemí EU
- Děti diplomatů vracející se do své země, ve které je zřízena Evropská škola a ve které by měly potíže začlenit se do místního vzdělávacího systému
- Děti zaměstnanců s diplomatickým statutem, umístěných v Bruselu nebo Lucemburku, kteří pocházejí ze zemí, které podepsaly Úmluvu z Lomé
- Děti zaměstnanců stálého zastoupení jiného než členského státu EU
- Jiní zaměstnanci vyslaní do zahraničí
- Děti jiných pracovníků: s předností pro žáky, jejichž mateřský jazyk nebo jazyk předchozího vzdělávání není vyučovacím jazykem v zemi pobytu

Poplatky platné ve školním roce 2008/2009 pro žáky kategorie III.:

Mateřská škola	€ 2.546,86
Primární stupeň	€ 3.501,99
Sekundární stupeň	€ 4.775,44

Pokud na škole studuje více dětí z jedné rodiny, mají slevy na poplatcích – 50% sleva na druhé dítě, 75% na třetí dítě atd. Poplatek ale nesmí být nižší než 50% poplatku v mateřské škole, tedy € 1.273,43. Rodiče nebo zákonní zástupci dětí musí před podáním přihlášky zaplatit 25% ročního poplatku. První splátka by měla být uhrazena do 30. června předcházejícího školního roku. Polovina roční částky musí být splacena do 30. listopadu a zbytek poplatku do 31. března. Jestliže není na konci školního roku poplatek doplacen, je student vyřazen ze seznamu žáků a od dalšího školního roku nebude přijat na žádnou Evropskou školu.

3.9. Kontrola absencí

Pokud je absence delší než dva dny, musí po návratu do školy žák předložit potvrzení od lékaře. V případě absence delší než dva týdny musí rodiče informovat školu písemně. Absence jsou zakázány před nebo po školních prázdninách, kromě případu vážného onemocnění nebo úmrtí v rodině. Nové předpisy Evropských škol také uvádějí, že žák, který má více než 10% absencí obdrží dopis, ve kterém je mu oznámeno, že je možné, že bude muset opakovat ročník.

a) Mateřská škola a primární stupeň základní školy – Povinností třídního učitele je zaznamenávat absence žáků, a proto jsou rodiče povinováni napsat omluvenku do zápisníku dítěte, které ji potom ukáže třídnímu učiteli.

b) Sekundární stupeň – Vyřizováním absencí je pověřen výchovný poradce pro daný ročník.

3.10. Ošetřovna

Úkolem školní ošetřovny je poskytovat první pomoc v případě nějakého úrazu nebo vážné nemoci, které se přihodí ve škole. Pokud je to nutné, zdravotní sestra zavolá rodičům nebo ambulanci pro transport žáka do nemocnice. Zdravotní sestra nemá v popisu práce hlídat, aby si žáci vzali předepsané léky.

Rodiče by měli školu informovat o zdravotních problémech dítěte (např. astma, problémy se sluchem či viděním, cukrovka apod.). Učitelé tak v určitých situacích mohou lépe pomoci. Dítě by mělo jednou za dva roky projít školní zdravotní prohlídkou. Škola pak informuje rodiče o zdravotním stavu dítěte a, pokud je to zapotřebí, navrhne vhodnou léčbu, sama však léčbu neposkytuje.

V případě, že dítě dostane nakažlivou nemoc, jsou rodiče povinni informovat školní ošetřovnu.

V některých Evropských školách je kromě zdravotní sestry a doktora přítomen i zubař.

Ve školách je také psycholog. Studenti, kteří mají pocit, že potřebují pomoc, se mohou obrátit na učitele, kterému věří, nebo zajít za školním psychologem. Cokoli, co student řekne na psychologických sezeních, je důvěrné a nemůže být později použito proti němu na disciplinárním řízení.

Žáci, kteří chtějí být omluveni z tělesné výchovy musí výchovnému poradci jejich ročníku přinést:

- Omluvenku od rodičů (při omluvení na jednu hodinu)
- Omluvenku od lékaře (při dlouhodobém osvobození)

3.11. Pojištění

Každý student musí na začátku každého školního roku zaplatit pojistku € 5,00 V případě úrazu musí škola vyplatit poškozenému určitou částku, podle rozsahu zranění:

- Cena léčby podle seznamu INAMI ¹⁴ , maximálně:		€ 7.500,00
- Cena léčby, která není na seznamu INAMI, maximálně:		€ 250,00
- Zubní protéza	Maximálně za 1 zub	€ 250,00
	Maximálně za nehodu	€ 1.000,00
- Poškození brýlí	Obroučky maximálně do	€ 25,00

¹⁴ L'Institut national d'assurance maladie-invalidité – belgická zdravotní pojišťovna

	Skla maximálně	Plná cena
- Cena transportu oběti		Jako za pracovní úraz
- Výdaje na pohřeb, maximálně		€ 1.250,00
- Cena pátrání a transportu do vlastní země maximálně		€ 2.500,00
- Smrt		€ 10.000,00
- Trvalé postižení		€ 65.000,00

Částka musí být uhrazena nejpozději do tří let od úrazu.

4. Srovnání Evropských a českých škol

4.1. Naše gymnázium¹⁵

Pro lepší srovnání stručně charakterizují naše gymnázium.

Gymnázium, Brno-Řečkovice je osmileté státní gymnázium. Od dubna roku 2001 je jeho zřizovatelem Krajský úřad Jihomoravského kraje, dříve plnilo tuto funkci Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Škola je všeobecně zaměřena, důraz se klade především na přírodní vědy a cizí jazyky. Jejím mottem je proto věta „Porozumět člověku i přírodě“. Každoročně přijímá dvě třídy po třiceti žácích na osmileté studium. Žáci musí projít přijímacím řízením (po 5.třídě ZŠ), skládají písemné zkoušky z českého jazyka, matematiky a všeobecných studijních předpokladů. Škola se dělí na nižší a vyšší stupeň.

4.1.1. Nižší stupeň

Na nižším stupni je pozornost zaměřena především na přírodní vědy. Hodinová dotace těchto předmětů (biologie, chemie, fyzika) je posílena, probíhají laboratorní cvičení. V primě a sekundě také probíhají třídní a týdenní výlety, tzv. ekokurzy, kde se studenti věnují praktickému vyučování přírodovědných předmětů, obzvláště pak biologie.

Už v primě začíná povinná výuka angličtiny, v kvartě si každý student musí zvolit druhý cizí jazyk – výběr mezi francouzštinou a němčinou. Na nižším stupni si také studenti mohou zvolit nepovinné předměty – sportovní hry (fotbal, florbal, volejbal, aerobik, basketbal), pěvecký sbor, výtvarnou výchovu a ruštinu.

4.1.2. Vyšší stupeň

I vyšší stupeň je zaměřen především na přírodovědné předměty a cizí jazyky. V posledních třech ročnících studenti vypracovávají ročníkové práce, studenti sext mají tyto práce v rámci středoškolské odborné činnosti (SOČ). Studenti kvint a sext si volí mezi hudební a výtvarnou výchovou, v pozdějších ročnících už tyto předměty zahrnuté do výuky nejsou. V septimě si studenti volí 3 semináře z následující nabídky: seminář z chemie, z fyziky, z matematiky, z biologie, z informatiky a výpočetní techniky, ze základů společenských věd a z dějepisu, dále konverzace z němčiny, konverzace z angličtiny, dějiny

¹⁵ http://www.gyrec.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=38&Itemid=46

umění, deskriptivní geometrie. Zvolené semináře pokračují i do oktávy, kde si studenti navíc ještě volí dva předměty z tohoto seznamu: literární seminář, seminář z výtvarné výchovy, užitá matematika, seminář z fyziky a seminář ze zeměpisu. V nabídce jsou také nepovinné předměty, které jsou stejné jako na nižším stupni, přibývá jen informatika a výpočetní technika.

Studium je zakončeno maturitní zkouškou.

4.2. Srovnání číselných údajů

	Brusel III (sekundární stupeň)	Gymnázium, Brno-Řečkovice
Délka 1 vyučovací hodiny	45 minut	45 minut
Délka 1 „krátké“ přestávky	5 minut	10 minut
Průměrný počet žáků ve třídách	Kolem 20	30
Počet tříd	84	16
Celkový počet žáků	1608 (celá škola 2650)	490
Vybavenost tříd	V každé třídě je jeden počítač s přístupem na internet, který má učitel k dispozici, ve většině tříd je televize s DVD přehrávačem, meotar, v některých třídách interaktivní tabule	Ve některých třídách je (starší) počítač s přístupem na internet, ke kterému mají přístup studenti, v každé třídě je televize s video nebo DVD přehrávačem, dataprojektor, meotar, ve dvou třídách interaktivní tabule
Prostor pro relaxaci	Knihovna, školní hřiště a pozemky, odpočinková a studijní místnost pro daný ročník, kafetérie, studijní místnost, hala	Knihovna, školní hřiště, chodby školy
Průměrný počet hodin týdně	± 35	± 30

Obvyklá délka vyučování	9 hodin	6 hodin
Obvyklá doba vyučování	8:30 – 16:10	8:00 – 13:40
Počet budov	5 (celá škola 8)	1
Celkově učitelů	208	38
Průměrně žáků na jednoho učitele	12	13
Rozsah známek¹⁶	10-0	1-5
Úspěšnost u maturity	97,1% ¹⁷	100%

4.3. Srovnání osnov

Pro ukázkou jsem si zvolila zeměpis v ročnících 4-7, resp.5-7, s hodinovou dotací 2 hodiny týdně.

Evropské školy (ročníky 4-7), při hodinové dotaci 2 hodiny týdně

Ročníky 4 a 5

- Země: umístění ve vesmíru, roční období, den a noc, časové pásma, zeměpisná šířka a délka
- Reliéf Země: tektonické desky, tvorba pohoří, eroze a usazování, vulkanická činnost
- Počasí, podnebí a ekosystémy: oběh vody, podnebné pásma, klimatické problémy (např.skleníkový efekt), tvorba půdy, vegetace, vliv lidí na ekosystémy
- Oceány: charakteristika a problematika (znečišťování, příliš rybolovu)
- Světová populace: demografická struktura a její změny, její důvody a důsledky, migrace
- Zemědělství v rozvojových a rozvinutých zemích: rozdíly, problémy, problémy

Druhý stupeň víceletého gymnázia (kvinta-septima)

- Úvod do geografie: vývoj, význam, metody
- Země: tvar a velikost, pohyby Země, umístění ve vesmíru
- Znázornění Země na mapách: souřadnice, měřítko map, vznik map, tematické mapy, atlasy, mentální mapy,
- Fyzickogeografická (přírodní) sféra: složení země
- Atmosféra: počasí, podnebí, podnebné pásy
- hydrosféra: oběh vody, rozložení vody na Zemi, vlastnosti a pohyby mořské vody, kryosféra
- Litosféra: litosférické desky, tektonika, povrch litosféry, zemská kůra, georeliéf, vliv lidské činnosti na georeliéf,

¹⁶ Od nejlepší po nejhorší

¹⁷ 6 studentů neprošlo, zbylých 191 ano, informace za rok 2007,

http://www.eursecu/fichiers/contenu_fichiers1/924/Statistiques%20Bac%202007.pdf

životního prostředí, vodohospodářství

- Sídla v rozvojových a rozvinutých zemích: růst sídel, hierarchie, struktura a funkce, plánování měst

Ročník 6

- Ekonomický rozvoj: kritéria a ukazatele rozvoje, charakteristika rozvojových zemí, koncept rozvoje, rozdílné rozvojové projekty

- Průmysl a služby: změny v oblasti zaměstnanosti, globalizace

- Transport a obchod: způsoby transportu, sítě, organizace světového obchodu

- Energie: hlavní zdroje energie a jejich využívání, ropná krize, otázky životního prostředí, alternativní zdroje

- Regionální problémy: jeden rozvojový region a jeden rozvinutý region se porovnají pro demonstraci rozdílu mezi nimi

Ročník 7 – zaměřen především na EU

- Úvod do Evropy: základní zeměpisný přehled Evropy, kulturní rozdíly a podobnosti

- Fyzická stránka Evropy: povrch, podnebí, půdy a vegetace

- Základy a rozvoj EU: stručný přehled evropských institucí a jejich historie, část této látky je zahrnuta také v osnovách dějepisu a ekonomie

- populace: změny, migrace, urbanizace

- Agrikultura: druhy, problémy, rozmístění

- Průmysl: EU, mezinárodní pomoc, globalizace

- Transport a turismus: oblasti a druhy turismu, ekonomické a ekologické důsledky, EU

- Rozdíly mezi regiony: charakteristika, rozvoj

geomorfologické síly, zvětrávání hornin

- Pedosféra: vznik a význam půd, půdní typy, rozmístění pedosféry, vliv člověka

- Biosféra: organismy na Zemi a jejich životní prostředí, členění biosféry

- Sociální a hospodářská sféra

- Obyvatelstvo: rozmístění, vývoj, stěhování, osídlení, sídla, urbanizace, rasy, jazyky, národy, náboženství

- Světové hospodářství: vývoj a současné tendence, hlavní problémy, sektorová struktura, zemědělství, průmysl, doprava, vodní a lesní hospodářství, cestovní ruch, světový obchod, mezinárodní organizace

- Základy politické geografie: státy světa, vývoj rozdělení, nadnárodní organizace, OSN, skupiny států podle současného stupně rozvoje

- Krajina a životní prostředí: ekologie, environmentalistika, globální ekologické problémy,

- Evropské regiony: přírodní prostředí, EU, evropské regiony, jejich poloha a stupeň rozvoje

- Mimoevropské regiony světa: poloha, přírodní prostředí, stupeň společenského rozvoje, světové civilizační a kulturní oblasti a objekt, hospodářství, politická situace

- Praktická geografie: orientace v krajině, základy topografie, práce s mapami, atlasy, statistickými materiály, informačními prameny a literaturou, zásady pohybu, pobytu, bezpečnosti a přežití ve volné přírodě

Součástí výuky zeměpisu v obou systémech jsou výlety a exkurze.

5. Závěr

Cílem předložené práce bylo představit Evropské školy jako instituci. V první části práce jsem popsala historii, principy a strukturu Evropských škol včetně detailního pohledu na vlastní studium. V druhé části jsem provedla srovnání systémů Evropských škol a škol českých.

Porovnáním osnov posledních čtyř ročníků obou vzdělávacích systémů jsem zjistila, že osnovy se příliš neliší. Na Evropských školách se příliš pozornosti nevěnuje jednotlivým světovým regionům nebo státům, ale spíše světu jako takovému. Pokud už se svět nějak dělí, tak na rozvinuté a rozvojové státy. S těmito dvěma skupinami se pak dále pracuje, porovnává se jejich ekonomická, politická, hospodářská situace a studenti se věnují mnoha projektům s touto tematikou, např. návrhy na pomoc rozvojové zemi v případě přírodní katastrofy apod. Na rozdíl od českých škol se na Evropských školách nevyučují žádná data o jednotlivých státech, jako třeba rozloha, počet obyvatel atd. Místo toho se vyučuje, jak tato data využít, pokud je máme k dispozici. Častou součástí výuky téměř všech předmětů, včetně zeměpisu, jsou otevřené debaty ve třídě, kdy se studenti učí vyjádřit svůj názor pomocí inteligentních argumentů. Na hodiny v Evropských školách se student musí pečlivě připravovat – většinou se jedná o různé projekty, referáty, eseje. Neexistuje zde však ústní zkoušení, studenti se tedy nemusí učit z hodiny na hodinu.

Na druhou stranu však studenti českých škol mají lepší přehled o světě než studenti Evropských škol.

Jako velkou výhodu Evropské maturity vidím, že konečná známka se ze 40% procent skládá z práce z celého ročníku. Takže i když studentovi úplně nevyjde samotná maturitní zkouška, má ještě šanci na celkem dobrou známku. Také mi přijde jako celkem dobrý nápad, že aby student udělal maturitu, stačí mít průměr všech známek 60%. V českých školách když student propadne jeden předmět, musí automaticky zkoušku z tohoto předmětu opakovat.

Naopak nevýhodou Evropské maturity je, že jednou z podmínek pro připuštění k maturitě je, že student musí na dané Evropské škole studovat nejméně poslední dva ročníky. Kvůli tomuto pravidlu musí i student s výbornými známkami opakovat ročník, pokud přistoupil do školy později než na začátku šestého ročníku. V posledních ročnících pak vznikají velké věkové rozdíly mezi studenty, někdy i 4 roky. Další nevýhodou je, že si student nemůže udělat reparát, ale musí rovnou opakovat celý sedmý ročník, zatímco v českých

školách jsou dokonce dva termíny reparaátu. Tím opět vznikají velké věkové rozdíly mezi studenty jednoho ročníku. Výhodou je, že když studenti složí maturitu na Evropské škole, je jim většinou kolem 17 let a mají tak ještě plno času se rozhodnout, na jakou univerzitu chtějí jít, případně po jednom roku změnit obor apod.

Porovnáním číselných údajů dvou škol, každá zastupující jeden systém, jsem zjistila, že ačkoli je v Evropské škole Brusel III Ixelles více než třikrát více žáků (beru v potaz pouze sekundární stupeň), poměr učitel:žák je téměř stejný. V Evropské škole je ale menší počet žáků ve třídách, a tak je zde více individualistický přístup. Délka jedné vyučovací hodiny je stejná, ale délka jedné tzv. „krátké“ přestávky se liší. Zatímco v českých školách má student 10 minut volna, na Evropské škole má student k dispozici pouze 5 minut. Délka jedné přestávky je neúměrná velikosti školy. V Evropské škole je 5 budov jenom na sekundárním stupni a studenti se tak musí většinou přesouvat o celkem velké vzdálenosti, na které je 5 minut poměrně krátká doba.

Úspěšnost u maturity je u obou škol velmi vysoká, v případě brněnského gymnázia dokonce stoprocentní. Na Evropské škole v roce 2007 úspěšně složilo maturitu 191 studentů různých národností, 6 studentů, všichni z frankofonní sekce, muselo opakovat ročník.

Jednoznačnou výhodou Evropských škol je mnohojazyčné a multikulturní vzdělání (viz str. 8). Žák má možnost studovat až pět jazyků (včetně mateřského), které vyučují rodilí mluvčí. Také se denně setkává se studenty mnoha jiných národností a kultur a učí se tak tolerovat jiné zvyky a také si rozšiřuje vlastní obzory.

Další výhodou je styl vyučování, který podporuje kreativitu a použití představivosti, které se později v profesním životě hodí, např. v PR agenturách.

Naopak nevýhodami Evropských škol je dlouhé vyučování (8:30-16:10), kdy studenti nemají příliš volného času na jiné aktivity. Mnohojazyčnost a multikulturní vzdělání, zmíněné ve výhodách Evropských škol, mohou být také nevýhodou. Nejen studenti, ale také učitelé a administrativní pracovníci pocházejí z různých členských zemí EU, a tak je vzájemná komunikace někdy problémem.

Myslím si, že nemohu jednoznačně určit, který systém je lepší, jednalo by se o velmi subjektivní pohled. Evropské školy mají své výhody a nevýhody a není mým úkolem rozhodnout, co převažuje.

Přínos celé práce vidím v tom, že takto podrobné představení systému Evropských škol ještě nikdo přede mnou v češtině neudělal. Myslím si, že kdyby se mi před nástupem na Evropskou školu do ruky dostal podobný text, byl by pro mě začátek studia mnohem snazší. Svoji práci bych tedy chtěla uveřejnit na internetu, a to na stránkách internetové encyklopedie www.wikipedia.org, která je jednou z nejnavštěvovanějších stránek na světě (Wikipedii měsíčně navštíví více než 200 miliónů uživatelů po celém světě)¹⁸. Tím bych ráda pomohla studentům, kteří se chystají na Evropskou školu nastoupit.

¹⁸ <http://www.novinky.cz/clanek/136402-wikipedia-dosahla-mety-deseti-milionu-clanku.html>.

6. Použitá literatura a internetové zdroje

kol. autorů, *Všeobecná encyklopedie*, 1.vyd., Praha: DIDEROT, 1999. ISBN 80-902555-2-3

<http://www.eursec.eu>

http://www.eursec.eu/fichiers/contenu_fichiers1/924/Statistiques%20Bac%202007.pdf

http://www.eursec.eu/fichiers/contenu_fichiers2/1244/3411-D-2008-en-2.doc

http://www.eursec.eu/fichiers/contenu_fichiers2/566/Brochure-en.pdf

<http://www.eursec.eu/index.php?l=2>

http://www.gyrec.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=38&Itemid=46

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/zakladni-informace-o-evropskych-skolach>

<http://www.msmt.cz/skolskareforma>

<http://www.novinky.cz/clanek/136402-wikipedia-dosahla-mety-deseti-milionu-clanku.html>